

Tilsynserklæring for skoleåret 2024/2025 for Glamsbjerg Fri-og Efterskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 433005	Skolens navn: Glamsbjerg Fri-og Efterskole
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Marieke Brinck

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
12-11-2024	Alle klasser	Morgensamling	Humanistiske fag	Marieke Brinck
12-11-2024	0. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
12-11-2024	2. klasse	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
27-11-2024	4. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
27-11-2024	4. klasse	Historie	Humanistiske fag	Marieke Brinck
27-11-2024	5. og 6. klasse	Sløjd	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
27-11-2024	5. og 6. klasse	Håndarbejde	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
27-11-2024	5. og 6. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
26-02-2025	9. klasse	Naturfag	Naturfag	Marieke Brinck
26-02-2025	7. klasse	Biologi	Naturfag	Marieke Brinck
26-02-2025	7. klasse	Tysk	Humanistiske fag	Marieke Brinck

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I dette andet år som tilsynsførende på Glamsbjerg Friskole har jeg prioriteret at have en dag i hver afdeling hhv.

indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen. I forbindelse med disse besøg har jeg observeret morgensamling, frikvarter og undervisning inden for alle fagområder. Jeg har snakket med lærere, pædagoger, elever og ledelse med henblik på at få deres blik på og uddybning af det observerede.

På Glamsbjerg Friskole følger de Folkeskolens Fælles mål i alle fag. Skolen har udarbejdet en undervisningsplan, som er tilgængelig på skolens hjemmeside.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

I dette skoleår har jeg observeret undervisning inden for det humanistiske område i dansk, engelsk, historie og tysk fra 0. klasse og til 7. klasse. Det har givet mig et udgangspunkt for at vurdere skolens samlede undervisning, set på undervisningsmateriale og snakket med læreren om undervisningen set i relation til undervisningsplan og fagenes vejledning. Herunder vil jeg kort beskrive den observerede undervisning.

En morgen i børnehaveklassen startede med dagens rutiner, hvor alle børn sad roligt og på skift bød ind. Også ved ugens bogstav var der fin koncentration, og alle havde lyst til at bidrage. Derefter blev eleverne introduceret til dagens fire arbejdende værksteder. To værksteder pr dag. Denne dag var det: Hoppe bogstaverne, Spille alfabetspillet (genkende bogstaver), Lave opgaver i arbejdsbogen eller Forme P i modellervoks (derefter s eller m). De voksne var rolige og bidrog til en behagelig stemning i rummet. Opgaverne var tilpasset elevernes niveau og arbejdsformen i de forskellige værksteder var forskellige og dermed godt varieret. Timetimeren blev sat, så alle kunne se, hvor længe de skulle koncentrere sig om opgaven. Inden frikvarteret blev der lavet legegrupper. Mange

kom med input og alle elever fortalte, hvad de ville lege. Æn elev kunne ikke lige beslutte sig, så den voksne spurgte, om der var nogen, der ville invitere eleven med i deres leg. Kabalen gik op og alle løb glade ud til frikvarteret.

I denne engelsktime på mellemtrinnet startede eleverne med at høre en sang på vinylplader på en ægte, gammeldags pladespiller. Børnene syntes, at det var superspændende. De skulle høre Our House af Madness. Elevernes opmærksomhed og nysgerrighed var vakt. De lyttede til hele sangen og snakkede om alle de ting en mor ifølge denne sang, skulle gøre. Derefter var temaet dagbøger. De skulle først læse og derefter skrive en dagbogsside. Læreren fortalte, at der allerede her på mellemtrinnet er meget stor forskel på elevernes niveau, men at det kan løses ved brug af differentiering, løbende at oversætte til dansk og give mulighed for at svare på dansk.

Jeg snakkede med flere elever, som var rigtig glade for engelsk, "også selv om jeg ikke er så god til det".

Imens de spiste mad, startede en historietime på mellemtrinnet. Det var historiefortælling om bronzealderen, der blev indledt med et tilbageblik på sidste uges undervisning om bronzealderen. Eleverne fulgte godt med i den levende fortælling og bød gerne ind med det, de kunne huske. Læreren var god til at inddrage elevernes input og fortsat fange deres opmærksomhed. Underviseren perspektiverede til flere episoder, steder og gravhøje i lokalområdet. Læreren henviste undervejs til klassens besøg på Moesgård museum. Brugen af genstande og billeder blev inddraget. Dette hjalp eleverne til at lytte videre.

I en engelsktime på mellemtrinnet blev lektionen indledt med, at timens program blev skrevet på tavlen. Eleverne var i grupper i gang med at lave en valgkampagne med fokus på fem mærkesager. Eleverne havde selv fået lov til at byde med ind med de mærkesager, de var mest optaget af. Grupperne var lavet på baggrund af dette. Efter kampagnen skulle de lave en valgplakat, som udover navn og logo skulle indeholde et slogan og tydeliggøre de valgte mærkesager. Den sidste del af valgprojektet bestod af en opgave, hvor de kunne vælge at lave en valgtale eller et interview. Grupperne arbejdede engageret med de stillede opgaver, og læreren gik roligt rundt og hjalp grupperne videre.

I en efterfølgende samtale med læreren fortalte hun, at der var stor forskel på elevernes faglige niveau, men at hun er opmærksom på dette og ofte kan lykkes med at få alle til at snakke engelsk, når blot de arbejder i mindre grupper.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

I dette skoleår har jeg observeret undervisning i matematik, naturfag og biologi i ind- og udskolingen. Herunder følger korte beskrivelser af det observerede:

I en matematiktime i indskolingen startede børnene med at spise, mens læreren læste op fra Snøvsen.

Da de skulle starte på et nyt emne (gange), blev det indledt med en introhistorie, hvor der indgik forskellige regnestykker. Da projektoren ikke virkede, blev det svært for eleverne at følge med i gennemgangen. Læreren var hurtig til at justere lektionens indhold og efter en tal-leg gik eleverne i gang med at arbejde i en ekstramappe. Læreren gik stille rundt og hjalp. Hun hviskede, og det smittede tydeligt af på elevernes måde at snakke med hinanden. Hun mødte elevernes spørgsmål meget forstående.

Afslutningsvis blev der trukket spilmakker, og sammen med deres makker skulle de vælge, hvilket matematik-spil, de efterfølgende ville spille.

I en naturfagstime i udskolingen skulle eleverne forberede en fremlæggelse. Læreren tydeliggjorde hvad der skulle til for at lave en god fremlæggelse og mindede eleverne om at have styr på modeller, disposition og de fire vurderingskriterier. Læreren gav desuden udtryk for, at han forventede, at de alle arbejdede koncentreret med opgaven. Alle elever arbejdede i en gruppe. Overemnet var "Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer", og eleverne havde haft mulighed for at vælge mellem underliggende fire problemstillinger fx Saltvand som drikkevand og Trusler mod drikkevand. De fleste grupper arbejdede flittigt i hele lektionen, få elever var mindre arbejdsomme. De mindre aktive elever gav udtryk for, at de syntes opgaven var svær. De fortalte, at det var første gang, de skulle fremlægge på denne måde.

I en biologitime i udskolingen startede eleverne med en samarbejdsleg, hvor de i grupper af fem stod rundt om et bord og lavede en klappeleg. Derefter skulle de undersøge energiindholdet i forskellige madvarer. De skulle forstå sammenhænge og forskelle mellem protein, kulhydrat og fedt. Eleverne blev løbende stillet spørgsmål, der skulle motivere til undersøgelse fx hvad der indeholder mest fedt?, hvad der indeholder meget protein og kulhydrat? Dette foregik via en hjemmeside. Læreren forsøgte gennem opgaven at vække elevernes nysgerrighed ved at stille spørgsmål, der direkte og indirekte kunne relatere til de unges hverdag. Fx Hvor meget mad har vi brug for, hvis vi skal løbe 5 km?

Inde på Alinea skulle eleverne svare på de stillede spørgsmål om deres madpakke. Læreren samlede efterfølgende op og lyttede til elevernes svar. Lektionen blev afrundet med at se frem til næste lektion, hvor de skulle undersøge, hvor stort et energibehovet på en uge. I en pause spurgte jeg nogle af eleverne om, hvad de havde arbejdet med indtil nu i dette skoleår. De kunne huske, at de havde arbejdet med vand og noget med forskellen på dyre- og planteceller. De syntes, at det var sjovt at lave forsøg, så det ville de gerne gøre mere af.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

I dette skoleår har jeg observeret undervisning inden for det praktisk-musiske fagområde i 5. og 6. klasse. I én

lektion besøgte jeg flere af de praktisk-musiske fag, som på denne friskole består af Sløjd, Madkundskab, Håndarbejde og Musik. Eleverne fra 5. og 6. klasse er fordelt på fire hold med 10-12 elever pr hold.

I Håndarbejde var eleverne i gang med at lave et produkt, hvor de arbejdede med forskellige materialer og teknikker. Med afsæt i et selvvalgt billede, der var printet på et stykke stof, var eleverne ved at sy i hånden med tre forskellige typer af sting. Deres billede skulle afslutningsvist sættes på en taske eller pude. Efter en fin gennemgang, gik læreren rundt og hjalp elever, der havde brug for hjælp til at komme videre. Alle elever var efter kort tid godt i gang med arbejdet.

I Musik var eleverne i gang med projekt Pyrus, hvor de øvede nogle sange fra julekalenderen med Pyrus. Til hver sang var der valgt solister, så alle elever på skift kunne prøve at stå ved mikrofonen. Alle elever sang med, men stemmerne blev naturligt mere tydelige i solodelen, hvor mikrofonen fik stemmerne til at gå klart igennem. De fleste eleverne sang med. Der opstod en situation, hvor nogle elever grinede imens nogle sang solo. Læreren greb ind og insisterede på, at det skulle stoppe, og at der skulle findes en løsning, at det ikke var ok overfor deres klassekammerater. Eleverne stoppede med at grine, og lektionen fortsatte i en bedre stemning.

I sløjdlokalet var en elevgruppe i gang med at lave hver deres Adirondack stol. Dette blev gjort ud fra mesterlæreprincippet, hvor underviseren løbende viste næste step i processen, hvorefter eleverne tog over. Der blev anvendt modeller og elevvenlige maskiner. Alle elever fik både brugt skruemaskiner, deкупørsav, rondelsliber og søjlebor.

En elev fortalte, at han syntes, det var et godt fag, for: "her laver man noget, som man kan bruge bagefter og må tage med hjem. En anden sagde: "Jeg har lært alt muligt, som jeg kan få brug for derhjemme". Med præcise instrukser, spørgsmål og eksemplarisk visning fik eleverne hjælp til at lave hver deres stol. Alle elever arbejdede fokuseret på opgaven og stillede spørgsmål, hvis de havde brug for hjælp.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

På baggrund af den observerede undervisning, vurdering af undervisningsmaterialet, samtaler med lærere og ledelse samt et blik på karaktergennemsnit fra de afsluttende prøver fra sidste skoleår, er det min vurdering, at elevernes faglige niveau i dansk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

På baggrund af den observerede undervisning, vurdering af undervisningsmaterialet, samtaler med lærere og ledelse samt et blik på karaktergennemsnit fra de afsluttende prøver fra sidste skoleår, er det min vurdering, at elevernes faglige niveau i matematik står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

På baggrund af den observerede undervisning, vurdering af undervisningsmaterialet, samtaler med lærere og ledelse samt et blik på karaktergennemsnit fra de afsluttende prøver fra sidste skoleår, er det min vurdering, at elevernes faglige niveau i engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af ovenstående er det min vurdering, at Glamsbjerg Friskoles samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

På Glamsbjerg Friskole er der generelt en stor opmærksomhed på, at den i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske. Det ses i skolens formelle formuleringer af, hvad de anser som en væsentlig del af skolens opgave, især i målsætning og værdigrundlag. Det fremgår desuden af samtaler med ledelsen om samarbejdsrelationer, aktiviteter på tværs af skolen samt i observerede situationer fra praksis.

Friskolen har mange traditioner og i strukturelle prioriteringer fremgår det, hvor der prioriteres tid til aktiviteter på tværs af friskolens klasser. I løbet af skoleåret er der to emneuger og en række emnedage, der er fælles for hele friskolen. Her arbejdes der tværfagligt og ofte på tværs af klassetrin. I dette skoleår var der fx i forbindelse med emneugen "Byen" oprettet et politikerråd, som skulle tage stilling til de forskellige ønsker fra byens borgere.

På friskolen er der fortsat Legepatrulje, hvor ældre elever igangsætter aktiviteter for de yngre elever, og cirka en gang om ugen er der en klasse, der står for varetagelse af den fælles morgensamling.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

I den daglige undervisning har jeg observeret flere eksempler på udviklingen af elevernes demokratiske dannelse.

Der arbejdes med dette i samfundsfagsundervisningen, hvor eleverne får indsigt i og kompetencer til aktiv deltagelse i vores demokratisk samfund (bl.a. Grundloven, FNs Børnekonvention)

Fra dette skoleår er der indført en samfundsfaglig lejr tur i 8. klasse med besøg på Vartov, Christiansborg, Davids Samling og på Christiania.

I flere undervisninger har jeg iagttaget situationer, hvor elevers input bidrog til mindre justeringer af dagens program. Fx i en tysktime, hvor nogle elever spurgte, om de kunne høre en bestemt tysk sang, inden de fortsatte. Læreren lyttede til forslaget, der blev danset til endnu en dans, inden næste del af tysktimen blev sat i gang.

I disse tilfælde giver eleverne udtryk for, at deres motivation styrkes.

I dette skoleår har jeg desuden set flere eksempler på undervisningssituationer, hvor eleverne på forskellige måder er inddraget i processen og fået indflydelse på undervisningens indhold.

Jeg har desuden oplevet flere undervisninger, hvor elever på forskellig vis øvede sig i at begrunde og argumentere for deres synspunkt.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Dette foregår i følge ledelsen primært i de ældste klasser i samfundsfagsundervisningen, men det er endnu ikke lykkedes mig at se eksempler på dette - udover i årsplanen. Det kunne være givtigt at undersøge dette nærmere i det kommende skoleår. Hvilke friheds- og menneskerettigheder undervises der i, hvornår og på hvilken måde?

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

--

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

I forbindelse med ansættelser kigges der i første omgang på ansøgerens kompetencer og dernæst på ansøgerens køn med henblik på at arbejde henimod en lige kønsfordeling.

I udskolingen er det prioriteret, at det er en mandlig og en kvindelig lærer, der varetager den delte klasselærerfunktion.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har et elevråd for elever fra 4. - 9. klasse. Der arbejdes på, om der fremover skal være elevrepræsentanter på relevante bestyrelsesmøder.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolen har beskrevne procedurer, der årligt gennemgås for personalet.

I følge ledelsen er der et tæt samarbejde med Assens Kommune, og ofte gennemføres der forpostmøder i forbindelse med underretninger.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Villum Fonden, periodiseretnk	Gladsaxevej 382, 2860 Søborg	37379,00
Villum Fondennk	Gladsaxevej 382, 2860 Søborg	65164,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

102543,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

På baggrund af dette skoleårs tilsynsbesøg, observation af undervisning, samtaler med ledelse, personale og elever samt undersøgelse af undervisningsplaner og årsplaner er det min samlede vurdering, at Glamsbjerg Friskole leverer et undervisningstilbud, der opfylder, hvad der kan forventes. Det er en skole, der ud fra de indsamlede data lever op til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Skolen kan med fordel arbejde videre med at styrke elevernes demokratiske dannelse gennem en interesse for at lytte til eleverne, inddrage og give medansvar.

Jeg ser frem til at komme på friskolen i det kommende skoleår, hvor jeg vil prioritere observation og samtale om elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.